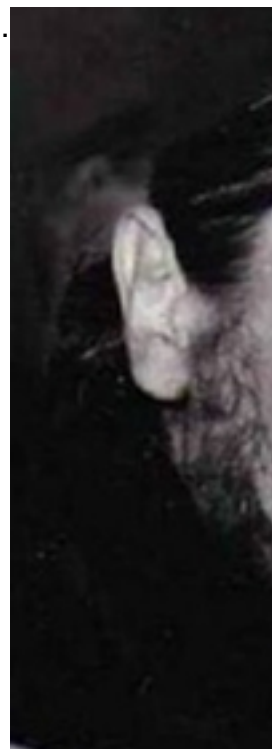

Кад човјек по ведром дану гледа орлове на небу, задржи ту слику у себи и кад они ишчезну из видика. Тако задржавамо у сјећању велике људе које смо знали. И кад оду, остаје у нама њихов лик – не само изглед, него и њихов речник, ум, интелигенција, интонација, карактер, нијансе.

Тако се некако десило и са два духовна орла, владикама Амфилохијем и Атанасијем. Отишли су, али су остали међу нас и у нама. Кад с ове мале дистанце погледамо њихов долазак у наше крајеве, а сад и њихов одлазак, уочавамо неку велику промјену.

Дошавши у овај расељени и остављени народ, у њима је народ препознао себе, у њима је и добио оно што је сталним одсељавањем и изгубом кроз времена губио. На неки начин њиховим доласком на старе и историјски најзначајније светосавске епископске столице и овај народ се вратио у историјску матицу и ослободио комплекса маргиналности и провинцијалности. Ова двојица владика дошли су из великих свјетских културних и духовних центара, и нашли су овдје народ који генерацијама није одлазио са овог камена и простог народног предања. Али дочекани су као да су их ово црногорско-херцеговачко камење и остављени и маргинализовани народ чекали вјековима. С обје стране букнуло је обострано препознавање и радост узајамне подршке. Ова двојица не само да су донијели велике школе и знања, него су донијели сачувану, но преображену народност, коју је наш човјек одмах препознао. Народ је видио да су то њихови људи, који носе њихове претке, њихово памћење, а уз све то ону духовну дубину

и непосредно озарење, које их је повезивало са својим светитељима, јунацима и мудрацима, старом славом и небеским даром.

Оно што је разликовало ова два духовна орла од других учених људи јесте духовна дубина и простота, божанска непосредност, спонтаност и надахнуће за дјелање, коју је и обичан народни човјек одмах осјетио, и на њу с љубављу одговорио.

Доласком митрополита Амфилохија на Цетиње одмах је активирано присуство Петровића, посебно два велика Петра који су стуб историјске Црне Горе.

Доласком владике Атанасија, који је понекад наглашавао да је старином Херцеговац, реактивирана је мисија Светог Василија тврдошког и острошког, европки и национални дух Јована Дучића, пјесничка љепота и простота Алексе Шантића, културни активизам Ћоровића и Слијепчевића. И Црна Гора и Херцеговина, које се прожимају и допуњују кроз историјски улог и народно заједништво, постале су опет значајни и утемељујући простор српске историје и суверени актер у савременим духовним и културним збивањима. Ова два духовна орла, подсјећала су на њихове претходнике и великане двадесетог вијека, владика Николаја Велимировића и оца Јустина Поповића, који су сачували Србе у двадесетом вијеку од духовне смрти.

